
напівсолодкого столового вина, нами встановлено, що у всіх пробах вміст органічних кислот відповідає нормі. Смак напою є насиченим, ніжним, не різким. Співвідношення аліфатичних полікарбонових кислот, а саме винної та яблучної на рівні 3,1-3,5. Вміст оцтової кислоти у нормі, а активна кислотність вин коливається від 2,9 до 3,1, що відповідає нормі.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дубініна А.А., Овчиннікова І.Ф., Дубініна С.О. та ін. Методи визначення фальсифікації товарів. Київ, 2010. 271с.
2. ДСТУ 2163-93 Виноробство. Терміни та визначення.
3. ДСТУ 2164-93 Вина виноградні. Терміни та визначення.
4. ДСТУ 4112.3-2002 Вина і виноматеріали. Визначання вмісту спирту.
5. ДСТУ 4112.14-2002 Вина і виноматеріали. Визначання летких кислот.

Ю.Цідило

Науковий керівник: д.г.н., проф. Л.П.Царик

ПРОБЛЕМА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ РОМАНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ

Загальна площа Романівської сільської ради становить 1752 га, чисельність населення відповідно 1156 осіб. Отже, можна здійснити оцінку забезпеченості жителів сільради просторовими ресурсами та обрахувати коефіцієнт просторового комфорту населення. Тому коефіцієнт просторового комфорту становить 1,51 га/особу. Згідно диференціації коефіцієнта комфортного просторового проживання населення показник Романівської сільської ради можна віднести до другої групи, де ступінь просторового комфорту життєдіяльності населення є високим і оцінюється в 4 бали.

Серед інших критеріїв, що забезпечуватимуть соціофункціональну ефективність геосистеми, відзначимо ступінь збалансованості структури землекористування. Американський еколог Ю. Одум вважає збалансованою структуру регіональних геосистем за умови переважання у ній природних (екологічно стабільних) угідь над антропогенними

(екологічно нестабільними). Оптимальне співвідношення 60% до 40% дає можливість успішно виконувати геосистемі низку природних і соціально-господарських функцій: еколого-стабілізаційну, природно-ресурсну, середовищевісну тощо[1].

В світі частка орних земель становить 10,4 %, в Україні цей показник сягає 62 % . В Романівській сільській раді на ріллі припадає 53,16 % це у 5 разів більше, ніж у світі та у 1,5 рази, ніж у Європі. Така висока розораність території диктує умови щодо ефективного використання і збереження орних земель. Загалом врожайність зернових на території України 31,2 ц/га, коли у Європі цей показник – 74 ц/га. Якщо середню врожайність сільськогосподарських культур в Україні підняти до європейського рівня, то ми могли б зменшити розораність до 45 % по Країні та до 40 % на території Романівської сільської ради.

За даними фермерів для обробітку 1 га землі необхідно витратити близько 4500 гривень. Скоротивши площу ріллі на 13,16 %, тобто на 230,696 га шляхом відведення схилів ділянок крутизною від 7° під заліснення (близько 8 %) та відведення під залуження малопродуктивних територій (близько 5 %) дасть можливість ґрунтам регенеруватися, крім того ці ділянки приносять збитки підприємцям, що займаються сільським господарством і дозволить зекономити 1 038 132 грн щороку.

Структура землекористування Романівської ради є досить порушеною. Відтак природоохоронні землі відсутні при нормативному показнику 15 %, частка земель під лісами становить 7,66 %, коли оптимальний 20 %, промислові об'єкти займають територію рівну 3,36 % загальної площі при рекомендованій 0,3 %.

Регіональний індекс антропогенної перетвореності ландшафтних систем, розрахований для оптимальної структури землекористування, може розглядатися в якості нормативного регіонального індекса антропогенної перетвореності. Регіональні індекси антропогенної перетвореності розраховані для фактичної, а також для пропонованого варіанту проектованої структури землекористування Романівської сільської ради (табл. 1). Зіставлення цих регіональних індексів з

нормативним регіональним індексом антропогенної перетвореності дозволяє дати оцінку ступеня екологічності фактичної і проєктованої структур землекористування з погляду їх наближеності до оптимальної (нормативної) структури [2].

Динаміка значення індексу антропогенної перетвореності ландшафтних систем може бути використана в якості узагальнюючі характеристики екологічності проєктованих варіантів зміни структури землекористування. У даному випадку регіональний індекс антропогенної перетвореності знижується на 68 пунктів (з 482,82 до 414,56) за рахунок істотної зміни структури сільськогосподарського землекористування і перерозподілу частини орних земель між залісненням і залуженням, а також за рахунок створення нових заповідних територій. Його відмінність від нормативного регіонального індексу антропогенної перетвореності пояснюється ще відносно високим ступенем розораності території, нижчими за нормативні значення показників залуження, заліснення і заповідності території.

Таблиця 1

Регіональні індекси антропогенної перетвореності

Види землекористування	Ранг антр. перетвор	Частка виду землекористування у загальній площі, %			Індекс антропогенної перетвореності		
		Норм.	Факт.	Проект.	Норм.	Факт.	Проект.
<i>природох. землі</i>	1	22,0	0,0	13	22,0	0,0	13
<i>землі під лісами</i>	2	20,0	7,66	17	40,0	15,32	34
<i>пасовища</i>	3	17,5	18,66	17,5	52,5	55,98	52,5
<i>сіножаті</i>	4	2,0	4,24	3,48	8,0	16,96	13,92
<i>багаторічні насадження</i>	5	2,0	3,48	3	10,0	17,4	15
<i>рілля</i>	6	30	53,13	40	180,0	318,78	240
<i>сільська забудова</i>	7	3,0	4,02	4,02	21,0	28,14	28,14
<i>міська забудова</i>	8	3,0	0,0	0,0	24,0	0,0	0,0
<i>промислові об'єкти</i>	9	0,3	3,36	2	2,7	30,24	18
<i>під сміттєзвал.</i>	10	0,2	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0
<i>всього</i>		100,0	100,0	100,0	362,2	482,82	414,56

На основі вище сказаного можна зробити наступні висновки:

1. ступінь забезпеченості жителів Романівської ради просторовими ресурсами можна віднести до другої групи, тобто ступінь просторового комфорту життєдіяльності населення є

високим і оцінюється в 4 бали;

2. структура землекористування досліджуваної території є розбалансованою та потребує оптимізації;

3. використання земель під рілля є непродуктивним або збитковим, тому, що біопродуктивність земель є низькою, а спосіб ведення сільського господарства не ефективним;

4. необхідно зменшити частку орних земель шляхом введення непродуктивних земель під залуження, створення штучних пасовищ для регенерації ґрунтів;

5. землі на схилових ділянках крутизною більшою 7° під заліснення, або переведення ділянок під сільське господарство типу садівництва чи виноградарства;

6. запровадження альтернативного ведення сільського господарства, що дозволить зменшити негативний вплив на сільськогосподарські ділянки та підвищити рівень врожайності.

Література:

1. Екологія і закон : Екологічне законодавство України. У 2-х кн. Кн. 1 [Текст] / Під ред. В. І. Андрейцева. - К. : Юрінком Інтер, 1998. - 704 с.

2. Царик Л. П. Еколого-географічний аналіз і оцінювання території : теорія та практика / Царик Л. П. – Т. : Навч. кн. – Богдан, 2006. – 256 с.

С.І.Барва

Науковий керівник: к.г.н., доц. Стецько Н.П.

ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РІЧКИ ГОРИНЬ В МЕЖАХ ЛАНОВЕЦЬКОГО РАЙОНУ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Територією Тернопільської області протікає понад 2400 річок і потічків. З них 120 річок мають довжину понад 10 км. Більшість річок області (80%) протікає в меридіональному напрямі по нахилу території області. Це ріки, які належать до басейну Дністра. Найбільшими з них є Золота Липа, Коропець, Стрипа, Серет, Збруч, Нічлава, Джурин. Ріки мають добре вироблені долини, а в нижніх течіях на деяких річках є каньйоноподібні форми. Проте, все це багатство Тернопільщина